

My Online Clinic

دوین گنکره انجمن تله مدیسین ایران

نقش شبکه های اجتماعی در پزشکی از راه دور

Social Networks In Telemedicine And Bed To Bed Management

۲۰ و ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

www.irantelemed.ir

۰۲۱-۸۸۴۶۰۳۸۶

Bed To Bed Management

Iranian Telemedicine Association

سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان کشور
انجمن تله مدیسین ایران
انجمن تخصصی پزشکی اورژانس
انجمن تخصصی پزشکی اورژانس

شکاف دیجیتال در بیماران: عوامل موثر و راهکارها

نویسندگان:

دکتر مهناز صمدبیک

فرناز امیری

فرشته شاداده

مقدمه:

فناوری اطلاعات سلامت، نقش مهمی در مراقبت بهداشتی ایفا می کند. افزایش نوآوری در فناوری اطلاعات سلامت سبب مزایایی هم چون افزایش بهره وری، ایمنی بیمار، کیفیت مراقبت و کاهش هزینه ها می شود. با این وجود این مزایا زمانی قابل دسترسی و تاثیر گذاری هستند که بیماران توانایی مشارکت با فناوری را داشته باشند. نبود زیر ساخت برای دسترسی بیماران و سواد سلامت پایین برای استفاده از فناوری دو مانع مهم برای دسترسی به مزایای فوق است. سواد سلامت پایین و نبود زیر ساخت سبب ایجاد شکاف دیجیتالی می شوند.

ادامه:

شکاف دیجیتالی به عنوان شکاف بین کسانی که به اطلاعات و فناوری‌های ارتباطی دسترسی دارند و کسانی که به آن دسترسی ندارند تعریف می‌شود. اما صرفاً دسترسی به اطلاعات و فناوری کافی نیست. این اصطلاح بین کسانی که از فناوری اطلاعات سلامت استفاده می‌کنند و کسانی که استفاده نمی‌کنند هم صدق می‌کند. شکاف دیجیتال ممکن است باعث به وجود آمدن سوء برداشت شود. ابتدا این که ممکن است تمایز ساده‌ی بین دو گروه نشان دهد که شکاف عمیقی بین آنها وجود دارد، در صورتی که تمایز به متغیرهای مختلفی بستگی دارد.

ادامه:

دوم این که ممکن است، نشان دهنده ی نابرابری مطلق باشد، در صورتی که نابرابری ها به صورت نسبی است. به هر حال بدون غلبه بر شکاف دیجیتالی نوآوری در فناوری اطلاعات سلامت نمی تواند تا حد زیادی موثر باشد. مطالعه ای در امریکا با هدف بررسی شکاف دیجیتال سلامت در سالمندان و دسترسی آن ها به اطلاعات سلامت انجام شد. نتایج آن نشان دهنده افزایش شکاف دیجیتال در افراد مسن نسبت به جوانان و میانسالان بود. با توجه به افزایش تاثیر شکاف دیجیتال، مطالعه حاضر با هدف بررسی علل ایجاد کننده شکاف دیجیتالی در بیماران و بدست آوردن راهکارهایی برای کاهش آن است.

مواد و روش کارها:

راهبرد جستجوی مقالات: از کلید واژه های مرتبط با هدف مطالعه شامل digital divide, health information technology, و مترادف های آن ها با استفاده از عملگر های بولی در پایگاه های همچون pubmed, scopus, google scholar انجام شد. محدودیت زبان انگلیسی اعمال شد. مقالاتی که به صورت نامه به سردبیر، گزارش موردی و گزارش کوتاه است از مطالعه خارج شدند.

ادامه:

۷۰ مقاله بازیابی شد و منابع تکراری حذف شدند. سپس منابع بر اساس عنوان و چکیده غربالگری شدند و در نهایت با بررسی متن کامل منابع از بین آن ها ۴۰ مقاله برای ترجمه انتخاب شد و تعداد ۲۰ مقاله مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها:

1. عوامل موثر
2. راهکارها

نحوه ی تاثیرگذاری	عوامل موثر
با افزایش سن استفاده از فناوری و تکنولوژی های همراه کاهش می یابد.	سن
میزان استفاده ی دو گروه زنان و مردان از فناوری های اینترنت محور در محل کار و خانه با یکدیگر متفاوت است.	جنس
دسترسی بین سیاه پوستان و سفید پوستان متفاوت است.	نژاد
هرچقدر سطح درآمد بالاتر باشد میزان استفاده ی بیماران از فناوری های مرتبط با سلامت بیشتر است.	درآمد
افرادی که دارای بیماری مزمن هستند کمتر از افرادی که فاقد بیماری های مزمن هستند از فناوری های اینترنت محور استفاده می کنند.	وضعیت سلامتی
بیماران در کشورهای توسعه یافته با امکانات بیشتر، دسترسی بیشتری به فناوری دارند.	محل زندگی
سواد سلامت پایین اثربخشی مداخلات مبتنی بر وب را برای بهبود سلامت بیماران کاهش دهد.	سواد سلامت
با افزایش میزان تحصیلات استفاده از اینترنت و فناوری های مرتبط با سلامت افزایش می یابد.	تحصیلات

1. سلامت از طریق تلفن همراه (mhealth) به صورت گسترده به عنوان یک مورد برای استفاده از ICT است
2. پرونده الکترونیک سلامت (EHR) باعث مشارکت بیماران در استفاده از فناوری های مرتبط با سلامت برای دسترسی به اطلاعات سلامت خود می شود.
3. استفاده از پورتال بیمار
4. پزشکی از راه دور (Telemedicine)

ICT
(فناوری اطلاعات و ارتباطات)

کاهش هزینه خرید فناوری مرتبط با سلامت باعث استفاده و دسترسی بیشتر می شود.

کاهش هزینه ها

1. آموزش و پرورش: آموزش رایگان یا کم هزینه به خصوص در مدارس برای افزایش سواد سلامت
2. سرمایه گذاری و کمک های دولتی برای تهیه رایانه های خانگی، فراهم نمودن امکان دسترسی به اینترنت رایگان و تامین زیرساخت های مورد نیاز برای اینترنت پرسرعت می تواند بر شکاف دیجیتال استفاده از فناوری اطلاعات کمک نماید.

سرمایه گذاری دولت

نتیجه گیری:

هدف کلی این پژوهش این بود که براساس شواهد تکمیلی و تئوری های موجود علت های ایجاد کننده شکاف دیجیتالی را بررسی کند و راهکارهایی بدست آید. سواد سلامت پایین مهم ترین عامل ایجاد کننده شکاف دیجیتالی شناخته شد و سطح درآمد، سن، تحصیلات و جنسیت در رده های بعدی قرار گرفت. طراحی فناوری هایی با توجه به علاقه ی بیماران به گونه ای که استفاده از آن آسان باشد می تواند به کاهش شکاف دیجیتالی کمک کند. دولت با ارائه ی کامپیوتر های خانگی و اشتراک پهنای باند رایگان و هم چنین به وسیله ی تحصیلات تکمیلی و بهبود سواد سلامت می تواند به گسترش استفاده از این تکنولوژی ها کمک می کند و سبب کاهش موانع برای استفاده از تکنولوژی شود. آموزش های لازم برای تمامی گروه های سنی مهم ترین و موثرترین راهکار می باشد. ابتدا بهتر است برنامه ی آموزش در میان جمعیت بالغ با نظارت دقیقی شروع شود. آموزش در رسانه های جمعی بازده بیشتری دارد. در پژوهش های آتی پیشنهاد می شود که به صورت پژوهشی بر گروه های جمعیتی محروم انجام شود.